

สภาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติ

THE NATIONAL PRESS COUNCIL OF THAILAND

คู่มือจริยธรรม

การรายงานข่าวกีฬา

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ทรงชนะเลิศการแข่งขันเรือใบ ประเภท OK. จากการแข่งขัน กีฬาแหลมทอง ครั้งที่ 4 เมื่อวันที่ 9-16 ธันวาคม พ.ศ. 2510 สมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ ทรงทูลเกล้าฯ ถวายเหรียญทอง ณ สนามศุภชลาศัยกีฬาสถานแห่งชาติ กรุงเทพฯ

สภาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติ

THE NATIONAL PRESS COUNCIL OF THAILAND

คู่มือจริยธรรมการรายงานข่าวกีฬา

คำนำ

ความเป็นมาของแนวคิดในการจัดทำ “คู่มือจริยธรรมการรายงานข่าวกีฬา” สืบเนื่องจากสภาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติ มีความมุ่งหวังในการพัฒนาขีดความสามารถในการนำเสนอข่าวกีฬาอย่างสร้างสรรค์ ให้เป็นที่ยอมรับเชิงจริยธรรมในสังคม และเพื่อเสริมสร้างพัฒนาศักยภาพรวมทั้งการเรียนรู้ ถ่ายทอดประสบการณ์ ร่วมกับผู้สื่อข่าวสายกีฬาและวงการกีฬา สภาการหนังสือพิมพ์ฯ จึงมีความมุ่งหมายว่าคู่มือจริยธรรมการรายงานข่าวกีฬานี้ จะมีส่วนส่งเสริมสนับสนุนการทำหน้าที่สื่อมวลชนขององค์กรสมาชิกสภาการหนังสือพิมพ์ฯ ซึ่งในที่สุดจะเป็นผลดีต่อวงการหนังสือพิมพ์และสังคมโดยรวม

สภาการหนังสือพิมพ์ฯ ได้ตระหนักถึงความสำคัญในบทบาทหน้าที่ของหนังสือพิมพ์ตามกรอบจริยธรรมแห่งวิชาชีพ จึงได้จัดทำแนวปฏิบัติทางจริยธรรมในการรายงานข่าว โดยรณรงค์ให้องค์กรสมาชิกยึดถือเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานมาตลอด เช่น แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการเสนอภาพข่าวและข่าวผู้หญิงและเด็กถูกละเมิดทางเพศ การใช้สื่อสังคมออนไลน์ การเสนอข่าวเกี่ยวกับชาติพันธุ์และศาสนา การลงทุนในตลาดหลักทรัพย์ การรับเชิญไปทำข่าวในประเทศและต่างประเทศ รวมทั้งแนวปฏิบัติการเสนอข่าวกีฬา เป็นต้น

สำหรับคู่มือจริยธรรมการรายงานข่าวกีฬานี้ เกิดขึ้นหลังจากการประกาศแนวปฏิบัติของ สภาการหนังสือพิมพ์ฯ เรื่อง การเสนอข่าวกีฬาลงวันที่ 4 กันยายน พ.ศ.2552 เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานของผู้ประกอบวิชาชีพหนังสือพิมพ์แล้ว หลังจากนั้น สภาการหนังสือพิมพ์ฯ ได้เล็งเห็นความจำเป็นในการมีคู่มือการปฏิบัติงานภายใต้กรอบของ

จริยธรรมและแนวปฏิบัติข้างต้น จึงได้แต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นคณะหนึ่ง ประกอบด้วย ตัวแทนจากภาควิชาชีพ ภาควิชาการ และภาคประชาสังคม เพื่อร่วมกันดำเนินการจัดทำคู่มือการรายงานข่าวกีฬาขึ้น โดยสภาการหนังสือพิมพ์ฯ โดยได้จัดประชุมผู้เกี่ยวข้องทั้ง ภาควิชาการ ภาควิชาชีพและภาคประชาสังคมหลายครั้ง ซึ่งได้รับความร่วมมือและการสนับสนุนจากทุกภาคส่วนเป็นอย่างดี

ในที่สุด คณะทำงานฯ ได้นำร่าง **คู่มือจริยธรรมการรายงานข่าวกีฬา** เสนอกรรมการสภาการหนังสือพิมพ์ฯ เพื่อพิจารณา และมีมติรับหลักการในการประชุมครั้งที่ 8/2555 เมื่อวันอังคารที่ 6 พฤศจิกายน พ.ศ. 2555 ซึ่งสามารถประกาศเป็นคู่มือสำหรับการรายงานข่าวกีฬาในลำดับต่อไป

ในการนี้ สภาการหนังสือพิมพ์ฯ ขอขอบคุณองค์กร คณะทำงาน และผู้เกี่ยวข้องในการจัดประชุม ที่ได้สละเวลาร่วมดำเนินการจนร่างคู่มือจริยธรรมการรายงานข่าวกีฬาสำเร็จลุล่วงด้วยดี สภาการหนังสือพิมพ์ฯ หวังว่า **คู่มือจริยธรรมการรายงานข่าวกีฬา** ดังกล่าวจะมีส่วนช่วยยกระดับมาตรฐานการรายงานข่าวกีฬาให้เป็นที่ยอมรับในวงกรหนังสือพิมพ์และจากสังคมได้อีกหนทางหนึ่ง

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	3
สารบัญ	5
พระราชดำรัส	6
แนวปฏิบัติของสภาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติ	8
เรื่อง การเสนอข่าวกีฬา	
เพลงกราวกีฬา	10
ความหมายของข่าวกีฬา	12
เจตนารมณ์การเสนอข่าวกีฬา	12
คุณสมบัติของผู้สื่อข่าวกีฬา	12
ความสำคัญของข่าวกีฬา	13
บทบาทของข่าวกีฬาที่มีต่อสังคม	15
ธรรมชาติของข่าวกีฬา	18
แนวปฏิบัติในการรายงานข่าวกีฬา	23
ภาคผนวก	27

พระราชดำรัส

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ทรงมีพระราชดำรัสเกี่ยวกับ กีฬาไว้หลายครั้ง เช่น จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน เมื่อวันที่ 28 มีนาคม 2530 ว่า “ในหลักการ การกีฬาเป็นสิ่งที่มีความประสงค์พื้นฐานที่จะส่งเสริมให้ร่างกายแข็งแรงและสามารถที่จะแสดงฝีมือในเชิงกีฬา เพื่อความสามัคคีและให้คุณภาพของมนุษย์ที่ดีขึ้น มาเวลานี้การกีฬาก็นับว่ามีความสำคัญในทางอื่นด้วย คือ ในทางสังคมทำให้ประเทศชาติได้หันมาปฏิบัติสิ่งที่มีประโยชน์มีสุขภาพของร่างกายและของจิตใจ ทำให้สามารถที่จะอยู่เป็นสังคมอย่างอยู่เย็นเป็นสุข

ทั้งเป็นสิ่งที่ก่อให้เกิดความเจริญของบ้านเมืองและโดยเฉพาะในการกีฬาระหว่างประเทศก็ได้เพิ่มความสำคัญกับมนุษย์อื่นซึ่งอยู่ในประเทศอื่น ฉะนั้น กีฬามีความสำคัญอย่างยิ่งสำหรับชีวิตของแต่ละคน และชีวิตของบ้านเมือง ถ้าปฏิบัติอย่างถูกต้อง หมายความว่า อย่างมีประสิทธิภาพ มีความสามารถก็นำชื่อเสียงเหมือนกัน และจะส่งเสริมความสามัคคีในประเทศชาติ”

ในพิธีปิดการแข่งขันกีฬาแหลมทอง ครั้งที่ 4 เมื่อวันที่ 9 ธันวาคม พ.ศ. 2510 ณ กรุงเทพมหานคร ทรงมีพระราชดำรัสว่า

“...กีฬาเป็นส่วนหนึ่งของชีวิต แม้จะไม่ใช่ผู้เล่นก็ควรเป็นผู้สนับสนุน...”
นอกจากนั้น พระองค์ท่านยังมีพระราชดำรัสอีกตอนหนึ่งว่า “กีฬาเป็น
ของจำเป็นสำหรับทุกคน ขอให้ทุกคนพยายามส่งเสริมกีฬาต่อไปด้วย
ความจริงใจ โดยเห็นแก่ประโยชน์ของเยาวชนและชาติบ้านเมืองเป็นที่
หมาย” และพระราชดำรัสที่แสดงให้เห็นถึงนัยสำคัญ และความสำคัญ
ของ “กีฬา” เป็นที่ท่องจำของคนกีฬา และชี้แนวทางที่บ้านเมืองต้อง
พยายามเดินทางไปให้ถึงคือ “กีฬาสรางคน คนสรางชาติ”

แนวปฏิบัติของสภาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติ เรื่อง การเสนอข่าวกีฬา

ด้วยสภาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติ ได้รับเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับการนำเสนอข่าวกีฬาที่มีส่วนชักนำไปสู่การเล่นการพนันในหมู่เยาวชนของชาติ และตระหนักถึงความเปลี่ยนแปลงของค่านิยมสังคมไทย จึงเห็นสมควรที่จะวางแนวทางสำหรับสื่อมวลชนทั้งหลาย เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ของผู้ประกอบวิชาชีพหนังสือพิมพ์ในสังกัดสมาชิกสภาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติเป็นไปตามกรอบจริยธรรมแห่งวิชาชีพหนังสือพิมพ์ และเกิดความชัดเจนในการปฏิบัติงานและป้องกันการนำเสนอข่าวที่หมิ่นเหม่ต่อการละเมิดจริยธรรมแห่งวิชาชีพหนังสือพิมพ์

สภาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติ โดยข้อเสนอแนะของ คณะอนุกรรมการส่งเสริมจริยธรรม ซึ่งได้จัดประชุมระดมความคิดเห็นจากผู้ปฏิบัติงานข่าว บรรณาธิการและผู้แทนองค์กรเอกชนที่เกี่ยวข้องจำนวนหนึ่ง เห็นสมควรให้กำหนดแนวปฏิบัติของสภาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติ เรื่องการเสนอข่าวกีฬา เพื่อช่วยคุ้มครอง และชี้นำสังคมไปสู่ความมั่นคง ยั่งยืน และก้าวไกลสู่ความยิ่งใหญ่ไพศาลแห่งสังคม และเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการเสนอข่าวกีฬาให้ถูกต้อง มีความรับผิดชอบ ต่อสังคม และมีศักดิ์ศรีของการเป็นผู้สื่อข่าวกีฬาอย่างแท้จริง ดังต่อไปนี้

1. ต้องเป็นการรายงานข่าวกีฬาในทางสร้างสรรค์ ไม่ให้การรายงานข่าวกีฬาเป็นไปในความหมายที่ก่อให้เกิดความขัดแย้งในทางทำลายซึ่งกันและกัน
2. ต้องเป็นการรายงานข่าวที่ไม่ทำให้เกิดความรู้สึกถึงการแบ่งแยกเชื้อชาติ ศาสนา ตลอดจนทั้งความเชื่อถือศาสนา และสังคม สร้างสำนึกของกีฬาให้เป็นเรื่องของการสร้างคน สร้างสันติภาพ สร้างความรัก ความสามัคคีในมวลหมู่มนุษย์ได้ทุกชาติทุกภาษา
3. ต้องเป็นการรายงานข่าวที่เที่ยงตรง ถูกต้องในกรอบแห่งจริยธรรมของวิชาชีพสภาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติ
4. ต้องเป็นการรายงานข่าวที่ไม่บิดเบือนเจตนารมณ์ที่แท้จริงของการกีฬาและไม่ส่งเสริมโฆษณาแฝงสินค้าอบายมุข
5. ต้องไม่เป็นการรายงานข่าวในทิศทางซึ่งโน้มเอียง หรือชี้นำ หรือชักจูง การกีฬาไปเกี่ยวข้องกับการพนัน หรือคล้อยตามไปในทางที่ไม่ดีงาม

สภาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติ

4 กันยายน พ.ศ. 2552

เพลงกราวกีฬา

เพลงกราวกีฬา เป็นเพลงที่นิยมใช้ในการเชียร์กีฬา ประพันธ์คำร้องโดย เจ้าพระยาธรรมศักดิ์มนตรี (นามเดิม สนั่น เทพหัสดิน ณ อยุธยา) หรือ “ครูเทพ” ส่วนทำนองประพันธ์ โดย นารถ ถาวรบุตร ซึ่งประพันธ์ขึ้นเมื่อ พ.ศ. 2477 เพื่อใช้ในการแข่งกีฬาสีของนักเรียนโรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย ต่อมาเพลงนี้ได้รับความนิยมและแพร่หลายออกไปสู่การแข่งขันกีฬาทั่วไป

พวกเรานักกีฬาใจกล้าหาญ เชี่ยวชาญชิงชัยไม่ย่อ
 คราวชนะรุกใหญ่ไม่รีรอ คราวแพ้ก็ไม่ท้อกัดฟันทน
 (สร้อย) อืม อืม อืม อืม กีฬา กีฬา เป็นยาวิเศษ... ฮ่าฮั ฮ่าฮั กีฬา
 กีฬา เป็นยาวิเศษ แก่กองกิเลสทำคนให้เป็นคน ผลของการฝึกตน
 เล่นกีฬาสากล ตะละล้า

ร่างกายกำยำล่ำเลศ กล้ามเนื้อก่อเกิดทุกแห่งหน
 แข็งแรงทรหดอดทน ว่องไวไม่ย่อระย่อไคร
 (สร้อย) อืม อืม...

ใจคอมั่นคงทรงศักดิ์ รู้จักที่หนที่ไล่
 รู้แพ้ รู้ชนะ รู้ภัย ไวใจได้ทั่วทั้งรักชัง
 (สร้อย) อืม อืม...

ไม่ชอบเอาเปรียบแข่งขัน สู้กันซึ่งหน้าอย่าลับหลัง
 มัวส่วนตัวเบื้อเหลือกำลัง เกล็ดชังการเล่นเห็นแก่ตัว
 (สร้อย) อืม อืม...

เล่นรวมกำลังกันทั้งพวก เอาชัยสะดวกมิใช่ชั่ว
 ไม่ว่างานหรือเล่นเป็นไม่กลัว ร่วมมือกันทั่วก็ไชโย
 (สร้อย) อืม อืม...

ความหมายของข่าวกีฬา

คำนิยาม

ข่าวกีฬา หมายถึง การรายงานข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการกีฬา ทั้งเกมการแข่งขัน ความเคลื่อนไหวในแวดวงการศึกษา และข้อมูลความรู้ ความเข้าใจกีฬาอย่างสร้างสรรค์

ผู้สื่อข่าวกีฬา หมายถึง ผู้รายงานข่าวกีฬา คอลัมนิสต์ ตามกรอบจริยธรรมวิชาชีพ ที่เป็นประโยชน์ต่อการสร้างสรรค์จรรโลงสังคม

เจตนารมณ์การเสนอข่าวกีฬา

1. เพื่อกระตุ้นให้ประชาชนนำกีฬามาเสริมสร้างสุขภาวะทางกาย จิตใจ และสังคม
2. เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนรู้จักสามัคคี รู้แพ้ รู้ชนะ รู้อภัย มีวินัย เคารพกติกา
3. เพื่อให้ประชาชนรู้จักนำกิจกรรมการกีฬา มาพัฒนาสังคม และการทำงานเป็นหมู่คณะ

คุณสมบัติของผู้สื่อข่าวกีฬา

นอกจากคุณสมบัติของการเป็นผู้สื่อข่าวที่ดีตามกรอบวิชาชีพสื่อมวลชนแล้ว ผู้สื่อข่าวกีฬาควรประกอบด้วยคุณสมบัติเฉพาะด้านกีฬาดังต่อไปนี้

1. รู้รอบและรอบรู้เรื่องกีฬา และข้อมูลความรู้เกี่ยวกับการกีฬาอย่างถ่องแท้
2. มีความกระตือรือร้นในการเรียนรู้ ติดตาม แสวงหา รายงานข้อเท็จจริงเกี่ยวกับบริบทของกีฬาในหลากหลายมิติ
3. ตระหนักถึงคุณธรรมและจริยธรรมในการรายงานข่าวกีฬา อยู่เสมอ

ความสำคัญของข่าวกีฬา

“ข่าวกีฬา” เป็นส่วนหนึ่งของข่าวสารต่างๆ ที่ได้รับการคัดเลือกให้นำเสนอบนหน้าหนังสือพิมพ์ไทยมาโดยตลอด ข่าวกีฬามีความสำคัญและมีบทบาทมากขึ้นตามลำดับในการรายงานข่าวของหนังสือพิมพ์แต่ละฉบับ เห็นได้จากการออกหนังสือพิมพ์กีฬารายวันเล่มแรก เมื่อปี พ.ศ. 2527 ในขณะเดียวกัน หนังสือพิมพ์ทั่วไปก็ให้ความสำคัญโดยเพิ่มสัดส่วนของพื้นที่ข่าวให้กับข่าวสารการกีฬามากขึ้นหลายฉบับได้นำเสนอเรื่องกีฬาในฉบับแยกส่วน (Section) อย่างชัดเจนเพื่อเพิ่มเนื้อที่การนำเสนอเรื่องการกีฬา ทั้งในประเทศไทยและในต่างประเทศ ซึ่งนอกจากจะอำนวยความสะดวกต่อการติดตามข่าวสารการกีฬาแล้ว ยังแสดงให้เห็นถึงบทบาทของการรายงานข่าวการกีฬาในสังคมไทยได้อย่างสำคัญ

ทั้งนี้ นักวิชาการด้านการกีฬาเชื่อว่า กีฬาถือเป็นวัฒนธรรมที่สะท้อนถึงความเป็นไปและการดำเนินชีวิตของคนในแต่ละสังคม กีฬาสามารถหล่อหลอม ผลักดัน สนับสนุน ส่งเสริม ให้คนในสังคมมีเจตคติที่ดีต่อการปฏิบัติต่อกันอย่างเหมาะสม สังคมจะอยู่กันได้อย่างมีกติกา เพราะมีการเคารพ (Respect) ต่อกัน สังคมจะมีความสุข หากคนในสังคมดำเนินชีวิตภายใต้ปรัชญาของกีฬา

นอกจากนี้ ความคิดเห็นอันหลากหลายของนักวิชาการหลายสาขาแสดงถึงความสำคัญของกีฬาในบริบทต่างๆ อาทิ กีฬาเป็นส่วนหนึ่งของชีวิต กีฬาเป็นความสง่างามของคน que แสดงออกมาในลักษณะการเคลื่อนไหว ทำให้คนมีความสุขและความเศร้าได้ กีฬาคือการบ่มเพาะ ย่อยส่วน กีฬาคืออาชีพที่สร้างรายได้อย่างมหาศาล กีฬาคือสิ่งจำเป็นที่ทำให้ชีวิตมีคุณภาพ กีฬาถูกใช้เป็นที่ไต่บันไดสังคม กีฬาเป็นสิ่งหนึ่ง

ที่ใช้เป็นดัชนีบ่งชี้ระดับการพัฒนาของประชาชนและประเทศชาติ กีฬาสามารถช่วยสร้างและพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ (ถ้าใช้ให้ถูกทาง) ดังเช่น ความสัมพันธ์ของสหรัฐอเมริกาสมัยประธานาธิบดี ริชาร์ด นิกสันกับผู้นำแดง เสี่ยวผิง ของจีนจากกีฬาเทเบิลเทนนิส เมื่อประมาณ 4 ทศวรรษก่อน จนถึงปัจจุบัน กีฬาเป็นส่วนสำคัญในการพัฒนาเยาวชน และในยุทธศาสตร์ความร่วมมือระหว่างประเทศในประชาคมอาเซียน พลตรี จาริก อาริราชการณีย์ รองประธานและเลขาธิการคณะกรรมการโอลิมปิกแห่งประเทศไทย ได้กล่าวไว้ว่า “คณะกรรมการโอลิมปิกได้ดำเนินการเกี่ยวกับกีฬากับประชาคมอาเซียนมาตลอด โดยจัดกิจกรรมทางการกีฬาและการแลกเปลี่ยนความร่วมมือทางการกีฬาต่างๆ ร่วมกับประเทศเพื่อนบ้าน ประเทศไทยในฐานะผู้นำกีฬาอาเซียน ได้ก่อตั้งสำนักงานสหพันธ์กีฬาซีเกมส์ขึ้นเพื่อเป็นศูนย์กลางในการดำเนินการเกี่ยวกับกีฬาซีเกมส์และประสานความร่วมมือในกีฬาอื่นๆ ในอนาคต ซึ่งในอนาคตรัฐบาลต้องให้การสนับสนุนเรื่องของกีฬามากขึ้น มีการผลักดันงบประมาณ ตลอดจนหลักสูตรการศึกษาที่ต้องเพิ่มเรื่องของชั่วโมงการพลศึกษาและการฝึกฝนภาษาอังกฤษให้มากขึ้น” ยิ่งไปกว่านั้น เมื่อกีฬาถูกนำไปเชื่อมโยงกับเรื่องต่างๆ ทั้งในสังคมไทยและต่างประเทศอย่างถูกต้อง ก็จะกลายเป็นพลังขับเคลื่อนประเทศในด้านอื่นๆ ด้วย เช่น การท่องเที่ยว การยอมรับของประเทศต่างๆ ทั่วโลกและโลก

บทบาทของข่าวกีฬาที่มีต่อสังคม

“ความหมายของกีฬา” และ “นัยสำคัญของกีฬา” มีวิวัฒนาการไปตามบริบทของสังคมและโลกที่เปลี่ยนแปลงไปเสมอ ความสำคัญอย่างมากมายของข่าวกีฬา ย่อมทำให้ข่าวกีฬามีบทบาทในสองด้าน คือ บทบาทในการสร้างสรรค์ หรือบทบาทในการทำลาย กล่าวคือ ข้อสังเกตอันเกิดจากเสียงวิพากษ์ วิจารณ์อย่างมากถึงลักษณะการรายงานข่าวกีฬาทางหน้าหนังสือพิมพ์ปัจจุบัน มักมีลีลาการนำเสนอเนื้อหาการสื่อความหมายในลักษณะชี้นำ ชื่นแยะ และจงใจไปในทางที่สื่อให้เห็นถึงทิศทางที่ส่งเสริมให้เกิดการพนันกีฬาในหลายรูปแบบ โดยเฉพาะ ข้อเขียนในคอลัมน์ และบทความเกี่ยวกับการวิเคราะห์ วิจารณ์ วิพากษ์เรื่องของกีฬา ฯลฯ

สังคมย่อมคาดหวังให้สื่อมวลชนมีบทบาทการรายงานข่าวกีฬาในมิติของการสร้างสรรค์ มากกว่ามิติของการทำลาย การนำเสนอข่าวกีฬาจึงไม่ควรเป็นส่วนหนึ่งของการชี้นำ บิดเบือน และ/หรือสนับสนุนให้ผู้อ่านเอนเอียงไปในทางที่ไม่เหมาะสม มากไปกว่าการอ่านเพื่อเพิ่มพูนความรู้ พัฒนาทักษะ ได้รับความบันเทิง สนุกสนาน และเสริมสร้างสุขภาพ จากการติดตามข่าวสารเกี่ยวกับกีฬาเท่านั้น ปัจจัยสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการทำหน้าที่ของผู้สื่อข่าวกีฬาตามบทบาทดังกล่าว เปลี่ยนแปลงไปตามสภาพสังคม เศรษฐกิจ และการเมือง ดังนั้น เพื่อที่ผู้สื่อข่าวกีฬาสามารถนำเสนอข่าวกีฬาอย่างรู้เท่าทัน และสร้างสรรค์ ผู้สื่อข่าวกีฬาควรมีความรู้ ความเข้าใจในความเกี่ยวข้องในมิติต่างๆ ดังนี้

1. มิติของความเป็นธุรกิจ

คือ กระบวนการทางธุรกิจของธุรกิจเ็นวงการกีฬา ผู้สนับสนุน (สปอนเซอร์) เกิดเป็นรายได้ เกิดเป็นธุรกิจ เช่น การคำนึงถึงความเป็นธุรกิจของข่าวกีฬามากเกินกว่าข่าวกีฬาเพื่อพัฒนาสุขภาพ หรือ เพื่อ

การคลายเครียด และเพื่อความสนุกสนาน เพลิดเพลิน เนื่องจากเน้นข่าวกีฬาเพื่อความเป็นเลิศมากจนเกินไป ผู้สื่อข่าวกีฬาควรระมัดระวังในการนำเสนอ เช่น การสื่อสารการตลาดและการสร้างภาพลักษณ์ครบวงจรในทางธุรกิจขององค์กรธุรกิจกีฬา การนำเสนอข่าวกีฬาสมัครเล่นเพื่อพัฒนาเป็นกีฬาอาชีพ การส่งเสริมโฆษณาแฝงสินค้าอบายมุขในการนำเสนอข่าวกีฬา เป็นต้น

2. มิติทางกฎหมาย

คือ ต้องมีความเข้าใจในกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กฎหมายลิขสิทธิ์ (พระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537) เช่น กรณีการนำข้อมูลข่าวหรือรูปภาพไปใช้, กรณีการละเมิดลิขสิทธิ์การถ่ายทอดรายการกีฬา ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ว่าด้วยการละเมิด ประมวลกฎหมายอาญา ว่าด้วยความผิดหมิ่นประมาท กฎหมายการพิมพ์ (พระราชบัญญัติจัดแจ้งการพิมพ์ พ.ศ. 2550) กฎหมายความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ (พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550) กฎหมายเกี่ยวกับข้อมูลข่าวสาร (พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540)

รวมทั้ง กฎหมายคุ้มครองเด็กและเยาวชน (พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546) และกฎหมายที่เกี่ยวกับการพนัน (พระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ. 2478) เป็นต้น

3. มิติทางการเมือง

คือ ความเข้าใจว่ากีฬาและข่าวกีฬาไม่สามารถแยกตัวออกจากบริบทส่วนอื่นๆ ของสังคม แม้กระทั่งการเมือง เช่น การใช้กีฬาเป็นเครื่องมือทางการเมืองของนักการเมือง กรณีนักการเมืองเป็นเจ้าของหรือเป็นนายทุนที่ให้การสนับสนุนสมาคม สโมสรกีฬา หรือ กรณีการแข่งขันกีฬาทางการเมือง เป็นต้น

4. มิติทางสังคม

คือ ความตระหนักถึงบทบาทของข่าวกีฬาที่มีต่อสังคม เช่น การสร้างแฟนคลับขององค์กรที่เกี่ยวข้องกับนักกีฬา อาจนำมาซึ่งผลกระทบทั้งบวกและลบ ที่มีต่อเด็กและเยาวชน ในแง่การสร้างชื่อเสียง ความภาคภูมิใจ จนเป็นความอึกเหิม จนเกิดเป็นความขัดแย้งขึ้นในสังคมกีฬานั้นๆได้ การสนับสนุนกีฬาเพื่อพัฒนาสุขภาพน้อยกว่ากีฬาอาชีพ การส่งเสริมกีฬาระดับภูมิภาคและท้องถิ่น เป็นต้น

การนำเสนอข่าวกีฬาจึงควรคำนึงถึงจุดมุ่งหมาย ข้อห้าม กฎ กติกา ระเบียบข้อบังคับ มีขอบเขตและกระบวนการของพฤติกรรมในการแข่งขัน มีวินัย รู้รักสามัคคี รู้แพ้ รู้ชนะ เพื่อสุขภาวะของสังคม

ความรู้ความเข้าใจในปัจจัยดังกล่าวข้างต้น สามารถช่วยให้ผู้สื่อข่าวกีฬาตระหนักถึงความสำคัญของบทบาทการรายงานข่าวกีฬาต่อการพัฒนาคุณภาพสังคมให้ดีขึ้น ซึ่งจะช่วยให้ผู้รายงานข่าวได้ระมัดระวังและถูกใจคิด (มีจิตสำนึก) ตลอดเวลาในขณะทำหน้าที่ผู้สื่อข่าวกีฬา พึงตระหนักเสมอว่า การนำเสนอข่าวกีฬาต้องใช้ทั้งศาสตร์ (วิชาความรู้) และศิลป์ (วิธีการใช้ความรู้) กระทำหรือการปฏิบัติโดยอาศัยคุณธรรม เป็นสิ่งกำกับ ความหมายและความสำคัญของกีฬาได้บอกถึง ปรัชญา แนวคิด วิสัยทัศน์ และพันธกิจที่ควรประพฤติปฏิบัติ ผู้สื่อข่าวกีฬาควรพัฒนาการทำงานให้บรรลุถึงเจตนารมณ์ของการเสนอข่าวกีฬา ข่าวกีฬา มีอิทธิพลต่อผู้เสพข่าว หรือสังคมโดยรวม โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ต่อเด็กและเยาวชน ซึ่งอยู่ในวัยที่สมควรได้รับการขัดเกลาที่ดีจากสังคม

ธรรมชาติของข่าวกีฬา

ลักษณะการนำเสนอข่าวกีฬา

ข่าวที่เกี่ยวข้องกับการแข่งขัน

เป็นการรายงานเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น เกี่ยวกับเกมการแข่งขัน สถานที่การแข่งขัน การดำเนินการและจัดการ ในช่วงก่อนและหลังการแข่งขัน เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นระหว่างการแข่งขัน และผลต่อเนืองที่เกิดขึ้น หลังการแข่งขัน โดยการนำเสนอในพื้นที่สำหรับการรายงานข่าวสาร และภาพของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น รวมถึงพื้นที่การนำเสนอความคิดเห็น ในบทความ (บทวิเคราะห์ วิจารณ์ วิพากษ์) เกี่ยวกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ทั้งก่อนการแข่งขัน ระหว่างการแข่งขัน และหลังการแข่งขัน

ข่าวในระดับนโยบาย

เป็นการรายงานเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจากการประชุม หรือ ร่วมกันทำงาน ขององค์กรบริหารด้านการกีฬาระดับต่างๆ และองค์กร นิติบัญญัติ (คณะกรรมการกฤษฎีกาและสภาผู้แทนราษฎร) รวมทั้ง แนวคิด หรือ ความคิดเห็น การวิพากษ์ วิจารณ์ ของบุคคลที่เกี่ยวข้อง กับงานด้านนโยบายการศึกษา ทั้งที่เป็นกลุ่มที่กำหนดนโยบาย และกลุ่มที่ ต้องนำนโยบายไปปฏิบัติ โดยการนำเสนอในลักษณะการให้พื้นที่สำหรับการรายงานผลจากการประชุม หรือความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องใน เหตุการณ์ที่เกิดขึ้น และให้พื้นที่สำหรับการนำเสนอบทความ การวิเคราะห์ วิจารณ์ ต่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจากการประชุมหรือการให้ความคิดเห็น ของผู้เกี่ยวข้อง

ข่าวเพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต

ผู้สื่อข่าวกีฬาควรมองทะลุประเด็นข่าวกีฬาให้ไกลมากกว่า การแข่งขันเพียงเพื่อชัยชนะประการเดียว แต่ควรเน้นความสำคัญของ

ข่าวกีฬาเพื่อประโยชน์ในการพัฒนาสุขภาพ ความเพลิดเพลินเพื่อเสริมสร้างความสามัคคีในสังคม และกีฬาเพื่อมวลชนด้วย

ประเภทของข่าวกีฬา

คำว่า “ประเภทของข่าวกีฬา” พิจารณาตามเกณฑ์ของการกีฬาแห่งประเทศไทย (กกท.) สามารถแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ “กีฬาเพื่อความเป็นเลิศ” เช่น กีฬาอาชีพ กีฬาระดับชาติ กีฬานานาชาติ ซึ่งหนังสือพิมพ์จะนำเสนอข่าวในหน้ากีฬาทั้งหมด “กีฬาเพื่อมวลชน” เช่น กีฬาเพื่อพัฒนาสุขภาพ กีฬาเพื่อสามัคคี ซึ่งหนังสือพิมพ์มักนำเสนอข่าวประเภทนี้ในหน้าสังคม

ที่มาของข้อมูลข่าวกีฬา

ข่าวสารการกีฬาที่นำเสนอผ่านทางสื่อหนังสือพิมพ์มีต้นแหล่งข้อมูลจากเหตุการณ์/ปรากฏการณ์อันความหลากหลายทั้งในประเทศและต่างประเทศที่อยู่ในความสนใจของผู้รับสาร ซึ่งพอจะกล่าวถึงแหล่งที่มาของข้อมูลข่าวสารการกีฬาได้ ดังนี้

จากสำนักข่าว

ข้อมูลข่าวกีฬาในส่วนนี้ได้มาด้วยการสมัครเป็นสมาชิกของสำนักข่าว โดยการเสียค่าใช้จ่ายขององค์กรสื่อให้กับสำนักข่าวต่างประเทศ ในการรับข่าวสารและภาพในเรื่องเกี่ยวกับเหตุการณ์/สถานการณ์การกีฬา เช่น ข้อมูลข่าวจากสำนักข่าวรอยเตอร์ (Reuters) ของประเทศอังกฤษ สำนักข่าวเอพี (Associated Press: AP) ของประเทศสหรัฐอเมริกา สำนักข่าวเอเอฟพี (Agency France – Press : AFP) ของประเทศฝรั่งเศส ตลอดจนการซื้อภาพข่าวจากแหล่งรวมภาพจากต่างประเทศอย่างบริษัท Getty Image เป็นต้น

จากการสื่อข่าวภายในองค์กรสื่อ

ข้อมูลข่าวในส่วนนี้มาจากการทำงานประจำภายในองค์กรสื่อเอง โดยการส่งทีมผู้สื่อข่าว ไปติดตามเหตุการณ์/สถานการณ์เกี่ยวกับงานการกีฬา อาทิ การแข่งขัน นโยบายการกีฬา ทั้งในประเทศและต่างประเทศ โดยเฉพาะกิจกรรมกีฬาที่มินิกีฬาไทยร่วมแข่งขันด้วย หรือประเภทกีฬาที่ประชาชนชาวไทยสนใจ ซึ่งการตัดสินใจส่งผู้สื่อข่าวไปทำข่าวหรือไม่ ย่อมขึ้นอยู่กับนโยบายการให้ความสำคัญของหนังสือพิมพ์แต่ละฉบับ

จากสื่อออนไลน์

ในปัจจุบันการสื่อข่าวทำได้ง่ายขึ้นเนื่องจากความก้าวหน้าของเทคโนโลยีการสื่อสาร ซึ่งทำให้การแสวงหาข้อมูลข่าวด้านการกีฬาสามารถสืบหาได้จากเว็บไซต์ในอินเทอร์เน็ต โดยเฉพาะข้อมูลกีฬาจากต่างประเทศทั่วโลก เช่น ค้นหาจากเว็บไซต์ขององค์กรกีฬา ทีมกีฬา องค์กรสื่อสารมวลชน เว็บไซต์เกี่ยวกับการกีฬา เว็บไซต์สำหรับผู้สื่อข่าวทั่วไป ฯลฯ ซึ่งเป็นแหล่งข้อมูลที่ไม่เสียค่าใช้จ่ายแต่อย่างใด

จากองค์กรหรือหน่วยงานภายนอก

เนื่องจากกระแสความตื่นตัวในกิจกรรมการกีฬาทั่วโลก ทำให้หลายองค์กร และหลายหน่วยงานนอกเหนือองค์กรที่มีบทบาทหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการกีฬาโดยตรง หันมาจัดกิจกรรมการกีฬาในหลากหลายรูปแบบด้วยวัตถุประสงค์ต่างๆ กัน เช่น เพื่อประโยชน์ด้านภาพลักษณ์องค์กร เพื่อประโยชน์เชิงพาณิชย์ เพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมสังคม เป็นต้น ซึ่งส่วนใหญ่นิยมจ้างบริษัทที่มีความชำนาญในการจัดกิจกรรมเพื่อการประชาสัมพันธ์ (public relations consultants) ทำการประชาสัมพันธ์รูปแบบต่างๆ โดยการส่งข่าวสารผ่านสื่อมวลชน และหนังสือพิมพ์เป็นช่องทางการสื่อสารกิจกรรมกีฬาขององค์กร

แหล่งข้อมูลข่าวกีฬา

การทำงานของสื่อข่าวกีฬานั้นจะเกี่ยวพันโดยตรงกับองค์กรหน่วยงานต่างๆ ซึ่งถือเป็นแหล่งข้อมูลข่าวสารกีฬาระดับต่างๆ ได้แก่

องค์กรท้องถิ่น ในส่วนกลางและส่วนภูมิภาคเกี่ยวกับแวดวงกีฬา เช่น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สำนักงานการกีฬาประจำจังหวัด มหาวิทยาลัยและโรงเรียน เป็นต้น

องค์กรภาคประชาชน ที่มีส่วนร่วมรับผิดชอบเกี่ยวกับการพัฒนากีฬา การจัดกิจกรรมกีฬาเพื่อประโยชน์ของชุมชนและสังคม เช่น สมาคม มูลนิธิ ชมรม ศูนย์กีฬา เป็นต้น

องค์กรนิติบัญญัติ ที่มีบทบาทในการพิจารณากฎหมาย ติดตาม ตรวจสอบการทำงานด้านกีฬาขององค์กรบริหาร เช่น คณะกรรมการการกีฬา วุฒิสภา และคณะกรรมการการท่องเที่ยวและกีฬา สภาผู้แทนราษฎร เป็นต้น

องค์กรบริหาร ที่เป็นบุคคล หรือองค์กรของรัฐ ที่มีบทบาทในการกำหนดนโยบาย และปฏิบัติ ทิศทางการพัฒนากีฬา ได้แก่ นายกรัฐมนตรี รองรัฐมนตรีที่ได้รับมอบหมายให้กำกับดูแลการกีฬารัฐมนตรีว่าการกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา และหน่วยงานในสังกัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ที่ประกอบด้วย การกีฬาแห่งประเทศไทย (กกท.) กรมพลศึกษา สถาบันการพลศึกษา เป็นต้น

องค์กรที่อยู่ภายใต้พระราชบัญญัติการกีฬา ที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของการกีฬาแห่งประเทศไทย ได้แก่ สมาคมกีฬาแห่งประเทศไทย สมาคมกีฬาจังหวัด เป็นต้น

นอกจากนี้ ยังมีองค์กรและหน่วยงานอื่นๆ ที่อาจมีบทบาทเกี่ยวเนื่องกับวงการกีฬา เช่น สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

(สกอ.) คณะกรรมการบริหารกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย ที่มีหน้าที่จัดการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัย และส่งนักกีฬาตัวแทนประเทศไทย เข้าร่วมการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยโลก หรือหน่วยงานราชการที่มีหน่วยงานทางการกีฬา เพื่อจัดการแข่งขันกีฬาภายในต่างๆ เป็นต้น

องค์กรกีฬานานาชาติ เป็นองค์กรกีฬาระหว่างประเทศ ในระดับต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับวงการกีฬาในประเทศไทย เช่น สหพันธ์กีฬาสมัครเล่นกีฬา หรือองค์กรกีฬาในชื่ออื่นๆ ที่กำกับดูแลการแข่งขันกีฬาระดับต่างๆ ในระดับนานาชาติ หรือระดับโลก ที่มีสมาชิกระดับทวีปและ ภูมิภาค พร้อมทั้งองค์กรกีฬานานาชาติ ที่กำกับดูแลการจัดระดับมหกรรมกีฬา เช่น คณะกรรมการโอลิมปิกสากล ที่มีตัวแทนระดับทวีปคือ สภาโอลิมปิกแห่งเอเชีย ระดับภูมิภาคอาเซียน คือ สหพันธ์กีฬาซีเกมส์ และมีองค์กรตัวแทนในประเทศไทย คือ คณะกรรมการโอลิมปิกแห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์ เป็นต้น

องค์กรธุรกิจ เป็นองค์กรทางด้านธุรกิจที่มีความเกี่ยวข้องกับวงการกีฬา เช่น บริษัทผู้สนับสนุน (สปอนเซอร์) บริษัทที่ปรึกษาด้านการโฆษณา การประชาสัมพันธ์ การสื่อสารการตลาด บริษัทบริหารจัดการกิจกรรม (ออร์กาไนเซอร์) เป็นต้น

แนวปฏิบัติในการรายงานข่าวกีฬา

เพื่อให้การรายงานข่าวกีฬามีคุณภาพตามวัตถุประสงค์ เป้าหมาย และมาตรฐานการเล่นกีฬาให้เป็นที่ยอมรับระดับสากล ผู้สื่อข่าวกีฬา มีอาชีพควรยึดแนวปฏิบัติในการรายงานข่าวกีฬาเพื่อส่งเสริมมาตรฐาน การกีฬาของประเทศ ดังข้อเสนอแนะต่อไปนี้

1. ความเที่ยงตรงและเป็นธรรม

ผู้สื่อข่าวกีฬาต้องคำนึงถึงสิทธิการรับสารของประชาชนอย่าง เกร่งครัด โดยทำหน้าที่รายงานข่าวกีฬาอย่างซื่อสัตย์ เที่ยงตรง และเป็นธรรมเพื่อประโยชน์ของส่วนรวม โดย

1.1 ต้องไม่คาดหวัง ไม่เรียกรับ และไม่รับของกำนัลเพื่อ แลกกับการนำเสนอข่าว หรือไม่นำเสนอข่าว

1.2 ต้องระมัดระวังไม่เข้าไปมีส่วนได้ส่วนเสีย หรือเกี่ยวข้องกับ ผลประโยชน์ใดๆ ในวงการกีฬา

1.3 ต้องระมัดระวังระดับความสัมพันธ์กับแหล่งข่าวที่ไม่ ให้เกิดผลกระทบต่อการทำหน้าที่รายงานข่าว

1.4 ต้องระบุแหล่งที่มาของข้อมูลข่าวอย่างชัดเจนและ ชัดเจน เคารพในสิทธิของเจ้าของลิขสิทธิ์ให้เกียรติต่อแหล่งข่าวทุกระดับ

1.5 ต้องระมัดระวังการสื่อข่าวและการรายงานข่าวไม่ให้ เกิดการหมิ่นประมาท ละเมิดสิทธิและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของผู้ที่ เกี่ยวข้องในข่าวนั้น

1.6 ต้องรายงานข่าว แสดงความคิดเห็นในบทความ บท วิเคราะห์ให้เป็นไปเพื่อธำรงไว้ซึ่งเจตนารมณ์ของการกีฬา ไม่ให้ผิดเพี้ยน หรือบิดเบือนเพื่อผลประโยชน์ส่วนตนและพวกพ้อง และ / หรือโดยการ แทรกแซงของภาครัฐกิจและภาคการเมือง

2. ความสร้างสรรค์

เช่นเดียวกับคุณสมบัติที่ดีของผู้สื่อข่าวทั่วไป ผู้สื่อข่าวกีฬาควรมีความคิดสร้างสรรค์ในการรายงานข่าวกีฬาโดย

2.1. สอดแทรกความรู้ กฎกติกา เกี่ยวกับเกมกีฬาอย่างถูกต้อง ชัดเจน ตระหนักถึงบริบทของสังคม วัฒนธรรมในพื้นที่ที่มีการแข่งขันเสมอ

2.2 นำเสนอเรื่องราวของนักกีฬาที่ประสบความสำเร็จ ได้รับการยกย่อง เพื่อสร้างแรงบันดาลใจแก่เด็ก เยาวชน และสังคม

2.3 ให้ความสำคัญกับการพัฒนาข่าวกีฬา โดยอุทิศพื้นที่เพื่อนำเสนอข่าวเชิงลึกในลักษณะรายงานพิเศษ สารคดีเชิงข่าว ส่งเสริมการรายงานข่าวเชิงสืบสวน (Investigative reporting) และ ข่าวอธิบายความ (Interpretative reporting) ในมิติของการกีฬา

3. ความเท่าเทียม / เสมอภาค

ผู้สื่อข่าวกีฬาควรตระหนักถึงความเสมอภาคและความเท่าเทียมของผู้แข่งขัน ผู้ตกอยู่ในข่าวกีฬา หรือผู้ร่วมกิจกรรมกีฬา โดย

3.1 หลีกเลี่ยงการใช้ภาษา ภาพ ที่เป็นการดูหมิ่นเหยียดหยาม ล้อเลียนในเรื่องชาติพันธุ์ ผู้พิการ ศาสนา ความเชื่อ รวมถึงการละเมิดศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ในรายงานข่าวกีฬา

3.2 ให้ความสำคัญในเกมการแข่งขัน และเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับกีฬาทุกระดับ

3.3 ให้ความสำคัญกับการกีฬาผู้พิการ ผู้ด้อยโอกาส และกลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆ อย่างเหมาะสม

4. อารมณ์เจตนาธรรมการกีฬา

เพื่อการรายงานข่าวกีฬาเป็นไปตามเจตนาธรรมของการกีฬา

ที่แท้จริง ผู้สื่อข่าวก็จำเป็นต้องตระหนักถึงผลประโยชน์อันมิควรได้จากการรายงานข่าว โดย

4.1 หลีกเลี่ยงการรายงานข่าว และเสนอภาพข่าวที่มีผลิตภัณฑ์หรือตราสัญลักษณ์สินค้าโดยเจตนา พยายามหลีกเลี่ยงโฆษณาแฝงในการรายงานข่าวทุกรูปแบบ

4.2 หลีกเลี่ยงการรายงานข่าว เขียนบทความ เขียนคอลัมน์ที่จะสนับสนุนให้เกิดการตายผล เพื่อแลกของรางวัล

4.3 หลีกเลี่ยงการนำเสนอข่าวกีฬาที่ส่งเสริมสินค้าและ/หรือธุรกิจบริการอบายมุขทุกชนิด

4.4 หลีกเลี่ยงการเสนอภาพ ข่าวกีฬา และภาพข่าวที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับกีฬาที่สื่อเจตนาไปในเรื่องยั่วยู่ทางเพศ

5. การไม่ขึ้นนำและชักจูงไปสู่การพนัน

ผู้สื่อข่าวกีฬาควรคำนึงถึงโอกาสและความละเอียดอ่อนที่การเสนอข่าวกีฬาอาจนำมาซึ่งการพนันอันไม่พึงประสงค์ได้เสมอ ผู้สื่อข่าวจึงต้อง

5.1 เพิ่มความระมัดระวังการรายงานข่าว การวิเคราะห์การแข่งขันเกี่ยวกับแต้มต่อ อัตราต่อรอง ไม่ให้มีน้ำหนักโน้มเอียง ชี้นำหรือชักจูงไปในทางการพนัน หรือคล้อยตามในทางที่ไม่ดีงาม

5.2 ไม่ระบุหรือชี้ช่องทางเพื่อนำไปสู่การพนันทุกรูปแบบอย่างสิ้นเชิง

6. การจรรโลงสังคมและวงการกีฬา

ผู้สื่อข่าวกีฬามีบทบาทอย่างยิ่งในการพิทักษ์ ปกป้อง จรรโลงศีลธรรม และคุณภาพอันดีของสังคมจากการรายงานข่าวกีฬาอย่างมีคุณภาพ ด้วยการใช้

6.1 สอดแทรกและเชื่อมโยงบริบทของความเป็นน้ำใจนักกีฬา รู้แพ้ รู้ชนะ รู้อภัย มีวินัยจากเกมการแข่งขันสู่แนวปฏิบัติในวิถีชีวิตประจำวัน

6.2 เน้นการนำเสนอความภาคภูมิใจของชุมชน ท้องถิ่นทุกระดับ ด้วยการเสนอข่าวกีฬาอย่างสร้างสรรค์ โดยมีให้กลายเป็นชนวนความขัดแย้งและความรุนแรง

6.3 มุ่งให้การรายงานข่าวกีฬาเป็นช่องทางนำไปสู่การพัฒนาและจรรโลงแวดวงการกีฬาที่มีมาตรฐานในทุกภาคของการมีส่วนร่วม อาทิ นักกีฬา ผู้ชม กองเชียร์ ผู้ตัดสิน ผู้จัดการแข่งขัน องค์กร/ผู้สนับสนุน ให้มีบทบาทต่อการกีฬาอย่างเหมาะสมและสร้างสรรค์

6.4 ส่งเสริมให้มีการรายงานความเคลื่อนไหว ตรวจสอบ และผลักดันนโยบายที่นำไปสู่การพัฒนาวงการกีฬาได้อย่างยั่งยืน

ภาคผนวก

สืบเนื่องจากโครงการศึกษาและเฝ้าระวัง เพื่อสภาวะของสังคม (Media Monitor) ศึกษาพบว่าที่ผ่านมาหนังสือพิมพ์ได้นำเสนอข่าว และข้อมูลการแข่งขันกีฬาหรือการชิงรางวัลเสี่ยงโชค ในลักษณะเป็นการส่งเสริมการพนัน ซึ่งเป็นการฝ่าฝืนจริยธรรมแห่งวิชาชีพหนังสือพิมพ์ และศีลธรรมอันดีของประชาชน จึงทำหนังสือถึง สภาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติ เมื่อ พ.ศ. 2551 เพื่อให้ดำเนินการเรื่องดังกล่าว

สภาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติ มอบให้ **นายสุนทร จันทรังสี** ประธานคณะกรรมการส่งเสริมจริยธรรม รับไปดำเนินการได้แต่งตั้ง **นายทองใบ ทองเปาต์** กรรมการสภาการฯ เป็นประธานคณะทำงาน ยกร่าง แนวปฏิบัติการรายงานข่าวกีฬา **นายบุตรดา ศรีเลิศชัย** อนุกรรมการส่งเสริมจริยธรรม **นายจิระพงศ์ เต็มเปี่ยม** **นายผดุงศักดิ์ ลัมเจริญ** กรรมการสภาการฯ **ดร.สมเดช รุ่งศรีสวัสดิ์** มรภ.สวนสุนันทา เป็นคณะทำงานฯ ได้จัดประชุมรับฟังความคิดเห็นจากนักวิชาการนิเทศศาสตร์ และผู้ประกอบวิชาชีพหนังสือพิมพ์สายกีฬา โดย สภาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติ มีมติให้ประกาศใช้เป็น “แนวปฏิบัติการรายงานข่าวกีฬา” เมื่อวันที่ 4 กันยายน พ.ศ. 2552

ต่อมา คณะอนุกรรมการส่งเสริมจริยธรรม ได้แต่งตั้งคณะทำงานจัดทำ “ร่างคู่มือจริยธรรมรายงานข่าวกีฬา” เมื่อวันที่ 9 มิถุนายน พ.ศ. 2552 ประกอบด้วย **รศ.มาลี บุญศิริพันธ์** เป็นประธานที่ปรึกษาคณะทำงาน **นายบรรยงค์ สุวรรณผ่อง** **ผศ.สุรสิทธิ์ วิทยารัฐ** **นายสุนทร จันทรังสี** **นายขจร พราวศรี** **นายพรชัย ปุณณวัฒนาพร** เป็นที่ปรึกษาคณะทำงาน โดยมี **นายก่อเขต จันทเลิศลักษณ์** เป็นประธาน **นายบุตรดา ศรีเลิศชัย** เป็นรองประธาน **อาจารย์อัฉรรา สัจจธรรมนุกุล**

อาจารย์ณัฏรณ เรืองโรจน์ รศ.ดร.ประทุม ม่วงมี ผู้แทนนายกสมาคมผู้สื่อข่าวกีฬาแห่งประเทศไทย ผู้แทนนายกสมาคมนักข่าวช่างภาพกีฬาแห่งประเทศไทย และนางสุดใจ พรหมเกิด เป็นคณะทำงาน

คณะทำงานได้จัดประชุมรับฟังความคิดเห็นจากผู้เกี่ยวข้องทุกสาขาอาชีพ ณ มหาวิทยาลัยบูรพา จ.ชลบุรี ที่รับเป็นเจ้าภาพเมื่อวันที่ 3-5 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2555 โดยมีผู้บริหารสื่อ บรรณาธิการโต๊ะข่าวกีฬา หน.ข่าวกีฬา นักข่าวสายกีฬา องค์กรผู้บริโภคสื่อมวลชนกีฬา และกลุ่มนักศึกษา เมื่อวันที่ 6 พฤศจิกายน พ.ศ. 2555 สภาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติ มีมติประกาศใช้ คู่มือจริยธรรมการรายงานงานข่าวกีฬา ตามที่ **นายภัทร คำพิทักษ์** ประธานอนุกรรมการจริยธรรมและส่งเสริมสิทธิเสรีภาพสื่อมวลชน ได้จัดประชุมสรุปครั้งสุดท้าย เสนอและได้อนุมัติจัดพิมพ์หนังสือ **คู่มือจริยธรรมการรายงานข่าวกีฬา** เป็นครั้งแรก เพื่อเผยแพร่ในวันที่ 5 มีนาคม พ.ศ. 2556 จำนวน 2,000 เล่ม

สภาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติ
The National Press Council of Thailand (NPCT)
538/1 ถนนสามเสน แขวงดุสิต เขตดุสิต กรุงเทพฯ 10300
โทรศัพท์ 0-2668-9900, 0-2243-5697
โทรสาร 0-2243-5697
Website : <http://www.presscouncil.or.th>
E-mail : info@presscouncil.or.th

นายสุนทร จันทรังสี ประธานคณะกรรมการส่งเสริมจริยธรรม สภาการ นสพ.
ประชุมร่างแนวปฏิบัติการรายงานข่าวกีฬา เมื่อวันที่ 9 มิถุนายน พ.ศ. 2552

รศ.อภิวา ก.บัวเกษร รองอธิการบดี มหาวิทยาลัยบูรพา เปิดการประชุมระดมความคิดเห็น
โดย นายบุตรดา ศรีเลิศชัย รองประธานคณะกรรมการส่งเสริมจริยธรรม สภาการ นสพ.
กล่าวรายงานการประชุม เมื่อวันที่ 3 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2555

